

maal getracht, hem als gijzelaar te arresteren; beide keren had zij hem in Den Haag vergeefs op het adres gezocht waar hij voor zijn huwelijk gewoond had. Nu werd het juiste adres vastgesteld. Op vrijdagochtend 14 augustus ging de opdracht uit, Schimmelpenninck naar het gijzelaarskamp te St. Michielsgestel te brengen; 's middags om één uur werd hij gearresteerd. De avond tevoren had hij tegen een landbouwer gezegd: 'Ik voel het zwaard van Damocles aan een draad boven mijn hoofd hangen; morgen is het een gevaarlijke dag' – toch was hij thuis gebleven.¹

Van de vijf oorspronkelijk uitgezochte Rotterdammers werden drie gehandhaafd: mr. Robert Baelde, vijf-en-dertig jaar oud, een bekend vrijzinnig-protestant die op sociaal-paedagogisch gebied grote activiteit ontplooid had en bovendien een vurig kaderlid geweest was van de Nederlandse Unie; Christoffel Bennekers, acht-en-veertig jaar, hoofdinspecteur van de Rotterdamse politie, en Willem Ruys, eveneens acht-en-veertig jaar, een van de directeuren van de Rotterdamse Lloyd; van hem wisten de Duitsers dat hij in de herfst van '41 contact gehad had met een SOE-agent, Homburg. Vrijdagochtend kwamen Seyss-Inquart, Schmidt en Christiansen opnieuw bijeen; Christiansen keurde de wijzigingen goed.

★

Op donderdag 13 augustus hadden niet alleen de protestantse gemeenten in Rotterdam zich moeite gegeven, het fusilleren van gijzelaars te voorkomen, het Interkerkelijk Overleg had hetzelfde gedaan: de waarnemend secretaris van de Algemene Synode der hervormde kerk, dr. W. J. de Wilde, had een telegram tot Seyss-Inquart gericht² waarin de 'onderstaande kerken' (het waren er negen, van welke met minstens één, de door Buskes vertegenwoordigde Gereformeerde Kerken in Hersteld Verband, geen contact opgenomen was³) 'het dringend verzoek' uitten, 'geen onschuldigen te doen boeten. Immers, zij kunnen part noch deel hebben aan een daad, zoals in uw bekendmaking vermeld, die door de kerken en daarin door het overgrote deel van ons volk wordt afgekeurd.'

Zowaar: er werd op dit telegram gereageerd. Vrijdagochtend 14 augustus

¹ *Gedenboek Gijzelaarskamp Beekvliet/St. Michielsgestel* (1947), p. 34. ² Tekst in Touw: *Het verzet der Hervormde Kerk*, dl. II, p. 107. ³ De Gereformeerde Gemeenten van ds. G. H. Kersten ontbraken; Kersten had wél de oproep van de Rotterdamse kerken ondertekend.